

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

របៀបវារៈទី IIA: ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន

ថ្លែងដោយឯកឧត្តម ម៉ាសាហ្វុមី គ្រូគី (Masafumi Kuroki) ឯកអគ្គរាជទូតជប៉ុន

ស្ថានទូតជប៉ុនប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

តំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងវេទនិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាទី៣

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១០

សូមគោរព ឯកឧត្តម គាត ឈន់ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាទីគោរពរាប់អាន!

ប្រទេសកម្ពុជាសំរេចបាននូវទស្សនវិស័យនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏គួរអោយកត់សំគាល់ ចាប់តាំងពីទទួលបាននូវសន្តិភាព ហើយបច្ចុប្បន្ននេះកំពុងរំលេចខ្លួនចេញពីផលវិបាកនៃវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលនាពេលថ្មីៗនេះ ។ វិបត្តិនេះបានគូសបញ្ជាក់ អំពីតំរូវការដើម្បីបន្តធ្វើពិពិធកម្មធនធាននៃកំណើន កសាងនូវការប្រៀបធៀបផលប្រយោជន៍របស់កម្ពុជា ដូចជាដីធ្លី មតិប្រវត្តិសាស្ត្រ កម្លាំងពលកម្ម និង ធនធានធម្មជាតិរបស់ខ្លួន និង ចលនាអោយយកមកប្រើប្រាស់ កាន់តែច្រើនឡើងនូវប្រាក់សន្សំ ។ វិបត្តិនេះក៏បានប្រមូលផ្តុំផងដែរនូវតំរូវការដើម្បីបង្កើតឡើងនូវការងារ ក្នុងមួយ ឆ្នាំៗចំនួន២៥០.០០០សំរាប់យុវជន-យុវនារី ចំនួនមួយភាគបួនលាននាក់ ដែលនឹងចូលទៅក្នុងទីផ្សារការងារ ជាមួយ នឹងការកើនឡើងនូវមុខជំនាញ និងក្តីសង្ឃឹម ។

បរិស្ថាននៃការវិនិយោគមួយដ៏ត្រឹមត្រូវ គឺមានអត្ថន័យជាសារវន្តដើម្បីទាក់ទាញវិនិយោគិនបរទេស ក៏ដូចជា វិនិយោគិនក្នុងស្រុក ជាពិសេសឆ្ពោះទៅរកវិស័យដែលជួយដល់ការបង្កើតឱកាសការងារច្រើន អភិវឌ្ឍន៍សក្តានុពល សំរាប់ការនាំចេញរបស់កម្ពុជា និង គោរពទៅដល់និរន្តរភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់កម្ពុជា ។ បរិស្ថានមួយបែបនេះត្រូវរួមបញ្ចូលផងដែរនូវក្របខណ្ឌច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិដ៏ល្អមួយ ជាមួយនឹងអភិបាលកិច្ច សមស្របដើម្បីធានាអោយបាននូវការប្រព្រឹត្តិតាមដោយត្រឹមត្រូវ មានតម្លៃសមរម្យអាចលែងកបាន និង ហេដ្ឋារចនា

សម្ព័ន្ធដែលងាយស្រួលចូលទៅដល់បាន និង កម្លាំងពលកម្មដែលប្រកបដោយសុខភាព និង មានការអប់រំល្អ ។ ប្រទេសកម្ពុជាមានភាពជាម្ចាស់មួយទៀត នោះគឺគុណភាពនៃការសន្តោសជាមួយវិស័យឯកជនតាមរយៈវេទិកា រាជរដ្ឋាភិបាល-វិស័យឯកជន ។ ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង ក្រុមការងាររបស់វេទិកានេះនៅក្នុងការបង្កើតឡើងនូវឱកាសដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងឆ្លើយតបទៅនឹងអ្វី ដែល ជាឧបសគ្គដល់ដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សង្ឃឹមថា វេទិការាជរដ្ឋាភិបាល-វិស័យឯកជននឹង បន្តជាគោលនយោបាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពមួយសំរាប់អោយវិស័យឯកជនធ្វើការពិភាក្សាជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ។

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នឹងបន្តផ្តល់ជំនួយ ODA ដើម្បីគាំទ្រដល់ការធ្វើហិរញ្ញប្បទានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្នែករឹង និង ផ្នែកទន់ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន ។ ការរួមចំណែករបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក៏មានរួមបញ្ចូលផងដែរនូវភាពអនុគ្រោះ ពិសេសដើម្បីឈានចូលទីផ្សារ ដែលប្រទេសកម្ពុជាកំពុងមានអំណរសាទរកាន់តែខ្លាំងឡើង ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មានបំណងជំរុញរាជរដ្ឋាភិបាលអោយប្រើប្រាស់យន្តការ “ជំនួយ-សំរាប់-ពាណិជ្ជកម្ម” ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព ជាអតិបរិមារបស់ជំនួយឧបត្ថម្ភទាំងឡាយដែលទាក់ទិនដល់វិស័យពាណិជ្ជកម្ម ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនក៏កំពុង គាំទ្រយ៉ាងសកម្មផងដែរដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងការទាក់ទាញវិនិយោគិនបរទេស ។

ដោយកសាងនៅលើបញ្ហាប្រឈម និង កាលានុវត្តិភាពទាំងនេះ យើងខ្ញុំមានសំណួរមួយចំនួនដើម្បីដាក់ជូនពិភាក្សា:

- តើរាជរដ្ឋាភិបាលគិតថានឹងកំណត់នូវគោលនយោបាយជាក់លាក់ និង វិធានការណ៍ជាក់ស្តែងអ្វីខ្លះដើម្បី សំរួលដល់ការធ្វើពិធីកម្ម និង ការបង្កើនវិស័យឧស្សាហកម្ម? ឧទាហរណ៍ តើរាជរដ្ឋាភិបាលមើល ឃើញថាតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសមានតួនាទីយ៉ាងណា - ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅកម្ពុជាជាច្រើនឆ្នាំកន្លង មកហើយ ប៉ុន្តែហាក់បីដូចជាមិនទាន់ទទួលបាននូវសក្តានុពលរបស់គេដូចដែលបានរំពឹងទុកនោះ - ហើយតើ ជំនួយអ្វីខ្លះដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចផ្តល់ជូនបានដើម្បីបន្តធ្វើឧស្សាហូបនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ច?
- នៅពេលដែលយើងទទួលស្គាល់អំពីតួនាទីជាសារវន្តរបស់សាលាបឋមសិក្សានោះ ប្រពន្ធអប់រំក៏មានតួនាទី សំខាន់ផងដែរនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សដែលចាំបាច់សំរាប់បំរើអោយវិស័យឯកជនចំរុះ និង

ទំនើបមួយ ដូចជាអ្នកបច្ចេកទេស វិស្វករ និង អ្នកគ្រប់គ្រងកំរិតមធ្យម ដើម្បីអោយត្រូវគ្នាទៅនឹង សេចក្តីត្រូវការរបស់វិស័យឧស្សាហកម្មនាពេលអនាគតទាំងបរិមាណ ក៏ដូចជា គុណភាព ។ តើអ្វីខ្លះទៅ ជាអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងវិស័យបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក៏ដូចជានៅក្នុងវិស័យអប់រំបច្ចេកទេស និង បច្ចេកវិទ្យា ហើយតើជំនួយអ្វីខ្លះដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចផ្តល់ជូនបាន?

- តើរាជរដ្ឋាភិបាលវាយតម្លៃយ៉ាងដូចម្តេច មិនត្រឹមតែចំពោះផលកម្រៃដែលទទួលបានត្រឡប់មកវិញនោះទេ តែក៏ចំពោះហានិភ័យផងដែរ ពីការធ្វើសម្បទានជាច្រើនបែប (មានដូចជាសម្បទានដីធ្លី-តំបន់សេដ្ឋកិច្ច-អភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ ។ល។) ដើម្បីធានាថាសម្បទានទាំងនេះបានធ្វើអោយដល់កំរិតអតិបរិមាណរូបិយ ផលប្រយោជន៍រយៈពេលមធ្យម រហូតដល់រយៈពេលវែងរបស់ប្រទេសទាំងនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌការងារ - បច្ចេកវិទ្យា - បរិស្ថាន និង ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ហើយតើជំនួយអ្វីខ្លះដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចផ្តល់ជូនបាន?
- តើរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងប្រកាន់យកនូវវិធានការណ៍ជាក់លាក់អ្វីខ្លះដើម្បីធ្វើអោយងាយស្រួលដល់ដំណើរការធ្វើ ពាណិជ្ជកម្ម ក៏ដូចជា ធ្វើអោយងាយស្រួលដល់នីតិវិធីដើម្បីទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណដែលត្រូវឆ្លងកាត់ពីក្រសួង មួយទៅក្រសួងមួយដូចដែលបានឯកភាពគ្នានៅឯវេទិការាជរដ្ឋាភិបាល-វិស័យឯកជនថ្មីៗនេះ ហើយតើជំនួយ អ្វីខ្លះដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចផ្តល់ការគាំទ្របាន?